UZNESENIE SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

zo 4. októbra 2007 *

Vo veci C-492/06,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Consiglio di Stato (Taliansko) z 21. februára 2006 a doručený Súdnemu dvoru 28. novembra 2006, ktorý súvisí s konaním:

Consorzio Elisoccorso San Raffaele

proti

Elilombarda Srl,

Azienda Ospedaliera Ospedale Niguarda Ca' Granda di Milano,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory P. Kūris, sudcovia L. Bay Larsen (spravodajca) a J.-C. Bonichot,

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: R. Grass,

* Jazyk konania: taliančina.

so zreteľom na to, že Súdny dvor má v súlade s článkom 104 ods. 3 prvým pododsekom svojho rokovacieho poriadku v úmysle rozhodnúť odôvodneným uznesením,

po vypočutí generálneho advokáta,

vydal toto

Uznesenie

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 smernice Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmavania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác (Ú. v. ES L 395, s. 33; Mim. vyd. 06/001, s. 246), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 (Ú. v. ES L 209, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322, ďalej len „smernica 89/665“).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Consorzio Elisoccorso San Raffaele (ďalej len „Consorzio“) a Elilombarda Srl (ďalej len „Elilombarda“), vedúcou vznikajúceho združenia *ad hoc*, v súvislosti s postupom verejného obstarávania.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Článok 1 smernice 89/665 znie:

"1. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že v oblasti postupov verejného obstarávania, na ktoré sa vzťahujú smernice 71/305/EHS, 77/62/ES a 92/50/EHS…, môžu byť rozhodnutia obstarávateľov účinne a predovšetkým tak rýchlo, ako je to možné, preskúmané v súlade s podmienkami stanovenými v nasledujúcich článkoch, najmä v článku 2 ods. 7, ak tieto rozhodnutia porušili právo spoločenstva v oblasti verejného obstarávania, alebo vnútroštátne právne predpisy prijaté na jeho vykonanie.

…

3. Členské štáty zabezpečia, aby aspoň každá osoba, ktorá má alebo mala záujem o uzavretie zmluvy na základe verejného obstarávania dodávky tovaru alebo prác, mohla uplatniť postupy preskúmavania na základe podrobných pravidiel, ktoré môžu členské štáty stanoviť, ktorá bola alebo je poškodená údajným porušením. Členské štáty môžu najmä požadovať, aby osoba ktorá sa snaží o preskúmanie, musela vopred informovať obstarávateľa o údajnom porušení a o svojom úmysle požiadať o preskúmanie."

4 Článok 2 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby prijaté opatrenia týkajúce sa postupov preskúmavania uvedených v článku 1 zahŕňali právomoc:

…

b) zrušiť alebo zabezpečiť zrušenie rozhodnutí prijatých protiprávne, vrátane odstránenia diskriminačných technických, hospodárskych alebo finančných kritérií uvedených vo výzvach na predkladanie ponúk, zmluvných dokumentoch alebo v ktorýchkoľvek iných dokumentoch týkajúcich sa postupu verejného obstarávania;

…“

5 Podľa článku 26 ods. 1 smernice 92/50:

„Ponuky môžu predkladať skupiny poskytovateľov služieb. Od týchto skupín nemožno požadovať, aby na účely predloženia ponuky nadobudli určitú právnu formu. Avšak splnenie tejto požiadavky možno požadovať od vybranej skupiny, ktorej bola objednávka zadaná.“

Vnútroštátna právna úprava

6 Vnútroštátna právna úprava v oblasti verejného obstarávania prác, tovarov a služieb [pozri zákon č. 109 z 11. februára 1994 (GURI č. 41 z 19. februára 1994), legislatívny dekrét č. 358 z 24. júla 1992 (GURI č. 188 z 11. augusta 1992) a legislatívny dekrét č. 157 zo 17. marca 1995 (GURI č. 104 zo 6. mája 1995)] nevylučuje ani neobmedzuje možnosť rozličných podnikov, ktoré sú členmi „združenia *ad hoc*" alebo „skupiny podnikov", podať samostatne žalobu.

7 Podľa ustálenej judikatúry Consiglio di Stato majú podniky, ktoré sú členmi združenia *ad hoc* alebo skupiny podnikov, právo samostatne napadnúť akty, ktoré sa týkajú verejného obstarávania, na ktorom sa zúčastnili.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

8 Dňa 30. novembra 2004 Azienda Ospedaliera Ospedale Niguarda Ca' Granda di Milano uverejnila ako obstarávateľ oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania týkajúceho sa sumy 25 900 000 eur, ktorého predmetom bolo najmä poskytovanie leteckej záchrannej služby prostredníctvom helikoptéry.

9 Predložené boli dve ponuky. Prvú predložila Elilombarda ako vedúca vznikajúceho združenia *ad hoc*, ktoré tvorila s Helitalia SpA, druhú Consorzio, zložené z Elilario Italia SpA a Air Viaggi San Raffaele Srl.

10 Dňa 28. apríla 2005 obstarávateľ uzatvoril zmluvu s Consorzio, ktorému bolo rozhodnutie oznámené oznámením z 10. mája 2005.

11 Elilombarda podala vo svojom vlastnom mene a samostatne žalobu proti okrem iného tomuto rozhodnutiu na Tribunale amministrativo regionale della Lombardia (ďalej len „TAR Lombardia“).

12 V rámci tohto konania vznieslo Consorzio námietku neprípustnosti z dôvodu, že žaloba nebola podaná samotným vznikajúcim združením *ad hoc*, ktoré jediné je podľa neho oprávnené podať žalobu na ochranu svojich záujmov o uzavretie zmluvy, ale jedným z hospodárskych subjektov tvoriacich toto združenie.

13 TAR Lombardia s odkazom na judikatúru Consiglio di Stato námietku neprípustnosti zamietol a vyhovel žalobe, čím zrušil opatrenia prijaté obstarávateľom.

14 Consorzio sa proti tomuto rozsudku odvolalo na Consiglio di Stato, ktorý je najprv povinný preskúmať rozhodnutie TAR Lombardia týkajúce sa prípustnosti žaloby, ktorú podala Elilombarda.

15 Vo svojom rozhodnutí, ktorým bola položená prejudiciálna otázka, Consiglio di Stato na jednej strane zdôrazňuje, že vnútroštátna právna úprava v oblasti verejného

obstarávania nevylučuje ani neobmedzuje možnosť rozličných podnikov, ktoré sú členmi združenia, podať samostatne žalobu, a na druhej strane zdôrazňuje, že TAR Lombardia účinne uplatnil zásady v tejto súvislosti stanovené v jeho judikatúre.

16 Pýta sa však, či vzhľadom na to, ako Súdny dvor rozhodol vo svojom rozsudku z 8. septembra 2005, Espace Trianon a Sofibail (C-129/04, Zb. s. I-7805), článok 1 smernice 89/665 odporuje žalobe podanej samostatne jedným z členov združenia *ad hoc*, ktoré je uchádzačom, proti rozhodnutiu o uzatvorení zmluvy.

17 Za týchto podmienok Consiglio di Stato rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 1 smernice 89/665… vykladať v tom zmysle, že odporuje tomu, aby podľa vnútroštátneho práva mohli členovia združenia *ad hoc* bez právnej subjektivity, ktoré sa ako také zúčastnilo na postupe verejného obstarávania a s ktorým na základe tohto verejného obstarávania nebola uzavretá zmluva, podať žalobu proti rozhodnutiu o uzavretí tejto zmluvy samostatne?“

O prejudiciálnej otázke

18 Podľa článku 104 ods. 3 prvého pododseku rokovacieho poriadku, ak odpoveď na položenú prejudiciálnu otázku nevyvoláva žiadne pochybnosti, Súdny dvor môže po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť odôvodneným uznesením.

19 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 1 smernice 89/665 vykladať v tom zmysle, že odporuje tomu, aby podľa vnútroštátneho práva mohol iba jeden z členov združenia *ad hoc* bez právnej subjektivity, ktoré sa ako také zúčastnilo na postupe verejného obstarávania a s ktorým na základe tohto verejného obstarávania nebola uzavretá zmluva, podať samostatne žalobu proti rozhodnutiu o uzavretí tejto zmluvy.

20 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 1 ods. 3 uvedenej smernice sú členské štáty povinné zabezpečiť, aby postupy preskúmavania upravené v tejto smernici boli prístupné „aspoň“ každej osobe, ktorá má alebo mala záujem o uzavretie zmluvy na základe určitého verejného obstarávania a ktorá bola alebo je poškodená údajným porušením práva Spoločenstva v oblasti verejného obstarávania alebo vnútroštátnych právnych predpisov preberajúcich toto právo.

21 Z toho vyplýva, že smernica 89/665 stanovuje iba minimálne podmienky, ktoré musia spĺňať postupy preskúmavania zavedené do vnútroštátnych právnych poriadkov s cieľom zabezpečiť dodržiavanie právnej úpravy Spoločenstva v oblasti verejného obstarávania (pozri rozsudok z 19. júna 2003, GAT, C-315/01, Zb. s. I-6351, bod 45 a citovanú judikatúru).

22 V už citovanom rozsudku Espace Trianon a Sofibail Súdny dvor podal výklad článku 1 smernice 89/665 vzhľadom na situáciu, v ktorej vnútroštátny právny poriadok vyžadoval, aby bola žaloba o neplatnosť rozhodnutia o uzatvorení zmluvy o verejnom obstarávaní podaná všetkými členmi tvoriacimi združenie *ad hoc*, ktoré sa zúčastnilo na postupe verejného obstarávania.

23 Súdny dvor s odkazom na situáciu, ktorej sa týkali položené prejudiciálne otázky, v bodoch 19 až 21 svojho rozsudku uviedol, že

— združenie *ad hoc* sa môže považovať za osobu, ktorá má záujem o uzavretie zmluvy na základe verejného obstarávania v zmysle článku 1 ods. 3 smernice 89/665, keďže predložením svojej ponuky na predmetnú zmluvu preukázala svoj záujem uzavrieť túto zmluvu, a že

— vo veci samej nič nebránilo tomu, aby členovia združenia *ad hoc* podali všetci spoločne ako spoločníci alebo vo vlastnom mene návrh na zrušenie sporných rozhodnutí.

24 Súdny dvor tak v bode 22 uvedeného rozsudku prišiel k záveru, že dotknutá vnútroštátna procesná norma neobmedzuje prístup k takémuto preskúmaniu spôsobom, ktorý by bol v rozpore s článkom 1 ods. 3 smernice 89/665.

25 Následne rozhodol, že článok 1 uvedenej smernice neodporuje tomu, aby podľa vnútroštátneho práva členského štátu mohli spoločne len všetci členovia združenia *ad hoc* bez právnej subjektivity, ktoré sa ako také zúčastnilo na postupe verejného obstarávania a s ktorým na základe tohto verejného obstarávania nebola uzavretá zmluva, podať návrh proti rozhodnutiu o uzavretí tejto zmluvy.

26 Súdny dvor tým, ako to aj správne uviedli Elilombarda a Komisia Európskych spoločenstiev v ich písomných pripomienkach, iba určil, vzhľadom na okolnosti týkajúce sa sporu vo veci samej, minimálnu hranicu dostupnosti postupu preskúmania v oblasti verejného obstarávania zaručenú smernicou 89/665.

27 Súdny dvor nijako nevylúčil možnosť iných členských štátov upraviť vo vlastných vnútroštátnych právnych poriadkoch väčšiu dostupnosť uvedených postupov priznaním širšieho rozsahu pojmu aktívnej legitimácie, ako je minimálny rozsah zaručený uvedenou smernicou.

28 Keďže totiž v uvedenej smernici neexistuje osobitné ustanovenie, prináleží každému členskému štátu určiť vo svojom vnútroštátnom právnom poriadku najmä to, či a za akých podmienok sa aktívna legitimácia v postupoch preskúmania vzťahuje na podniky, ktoré sú členmi združenia podávajúceho ponuku.

29 V tejto súvislosti je potrebné upresniť, že keďže predmetom sporu sú procesné možnosti súdneho preskúmania určené na zabezpečenie ochrany práv, ktoré právo Spoločenstva priznáva záujemcom a uchádzačom, ktorí boli poškodení rozhodnutím obstarávateľa, je namieste pripomenúť, že tie nesmú ohroziť potrebný účinok smernice 89/665 (pozri rozsudok z 12. decembra 2002, Universale-Bau a i., C-470/99, Zb. s. I-11617, bod 72), ktorej cieľom je zabezpečiť, aby sa nezákonné rozhodnutia obstarávateľov mohli stať predmetom účinného preskúmania, a to čo možno najskôr.

30 Na rozdiel od toho, čo tvrdí cyperská vláda, však výklad článku 1 uvedenej smernice, ktorý umožňuje rozšíriť aktívnu legitimáciu na každého člena združenia *ad hoc*, ktoré je uchádzačom vo verejnom obstarávaní, neohrozuje tento cieľ, ale naopak, slúži jeho realizácii.

31 Je preto potrebné odpovedať na položenú otázku tak, že článok 1 smernice 89/665 sa má vykladať v tom zmysle, že neodporuje tomu, aby podľa vnútroštátneho práva mohol iba jeden z členov združenia *ad hoc* bez právnej subjektivity, ktoré sa ako také zúčastnilo na postupe verejného obstarávania a s ktorým na základe tohto verejného obstarávania nebola uzavretá zmluva, podať samostatne žalobu proti rozhodnutiu o uzavretí tejto zmluvy.

O trovách

32 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

Článok 1 smernice Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmavania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992, sa má vykladať v tom zmysle, že neodporuje tomu, aby podľa vnútroštátneho práva mohol iba jeden z členov združenia *ad hoc* bez právnej subjektivity, ktoré sa ako také zúčastnilo na postupe verejného obstarávania a s ktorým na základe tohto verejného obstarávania nebola uzavretá zmluva, podať samostatne žalobu proti rozhodnutiu o uzavretí tejto zmluvy.

Podpisy